

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**  
**Esas No : 2018/1422**  
**Karar No : 2018/3387**

**Temyiz Eden (Davalılar)** : 1-

**Vekilleri:**

2-

**Vekilleri:** Av.

**Karşı Taraf (Davacı)** :

**Vekili** : Av.

**İstemin Özeti** : Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2015/600, K:2018/178 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması, davalı idareler tarafından istenilmektedir.

**Savunmanın Özeti** : Savunma verilmemiştir.

**Danıştay Tetkik Hakimi** :

**Düşüncesi** : Uyuşmazlıkta, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun uygulanması gerektiği açık ise de; dava konusu Bakanlar Kurulu kararı uyarınca ve bu karar sonrasında alanda yapılması öngörülen uygulamalara yönelik olarak 2863 sayılı Kanun çerçevesinde koruma kurullarınca gereken izinlerin alındığı, söz konusu uygulamaların ilgili koruma kurullarınca uygun bulunduğu anlaşılmakta olup, dava konusu taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek şartıyla 4706 sayılı Kanunun verdiği yetki kapsamında tahsislerinin kaldırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, bu itibarla, temyiz isteminin kabulü ile Daire kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından davalı idarelerden .....'nın yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava, 05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Ankara İli, Çankaya İlçesi, Namık Kemal ve Yenişehir mahallelerinde bulunan ve tamamının veya bir kısım paylarının mülkiyetleri Hazineye ait olan bazı (Ankara ili, Çankaya ilçesi, Yenişehir Mahallesi, 2940 ada, 7 parsel ile 7220 ada 2 parsel; Namık Kemal Mahallesi, 2940 ada, 8-9-10-11-16 ve 17 parsel; 5361 ada, 3 ve 4 parsel; 5364 ada, 1 parsel; 5365 ada 1 parsel; 5366 ada, 1 parsel; 7220 ada 1-4 ve 5 parsel sayılı) taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

edilmek suretiyle öncelikle Maliye Bakanlığınca veya Maliye Bakanlığınca uygun görülen hallerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülecek projeler kapsamında değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması amacıyla 4706 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrası uyarınca tahsislerinin kaldırılmasına ilişkin 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2015/600, K:2018/178 sayılı kararıyla; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunu'nun, sit niteliğini taşıyan taşınmazların restorasyonu ve ekonomiye kazandırılması amacını taşıdığı, bu nitelikteki taşınmazların restorasyon veya bakım ihtiyaçları ile ekonomiye kazandırılmaları hususlarında 2863 sayılı Kanun ve 5366 sayılı Kanun'un, net ve emredici ifadelerle, anılan taşınmazlarda malik veya hak lehtarının yetkilerini sınırlandırdığı, başka bir anlatımla, dava konusu Bakanlar Kurulu kararına esas; (taşınmazların üzerindeki yapıların her biri ayrı ayrı ve bir bütün olarak korunmak üzere ve ağaçlar da anıt ağaç ilan edilerek "Saraçoğlu Mahallesi olduğu gibi" korunmasına karar verilmiş bulunan) 1. derece Kentsel Sit konusu taşınmazların, maliki bulunan Hazine adına Maliye Bakanlığının her türlü tasarruf yetkisinin anılan yasalarla sınırlandırılmış olduğu, sit olarak koruma altına alınan hazine taşınmazlarının satışında, tahsisinde ve kullanımının değiştirilmesinde emredici düzenlemeleri gereğince, uyuşmazlıkta 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun uygulanmasının gerektiği, belirtilen gerekçeyle de dava konusu taşınmazların 4706 sayılı Yasa kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, her ne kadar dava konusu Bakanlar Kurulu kararında satışa yönelik açık bir ifade yer almıyor ise de, işleme dayanak gösterilen Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasının bu kapsama alınan taşınmazların öncelikle satışını öngördüğünden, dava konusu kararda yer almamasının sakıncayı giderir mahiyette olmadığı, nitekim, söz konusu Bakanlar Kurulu kararını müteakiben ve dava konusu taşınmazların ekonomiye kazandırılması amacı doğrultusunda Ankara İli, Çankaya İlçesi, Namık Kemal ve Yenişehir Mahallelerinde bulunan bazı (2940 ada-7,8,9,10,11 ve 16 parsel, 5361 ada-3 parsel, 5364 ada-1 parsel, 5365 ada-1 parsel, 5366 ada-1 parsel ve 7220 ada-1,2,4 ve 5 parsel sayılı) taşınmazların, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. ile gayrimenkul satış vaadi ve arsa payı karşılığında hasılat paylaşımı esasına göre inşaat sözleşmesi yapılmak suretiyle değerlendirilmesi hakkında 2017/10562 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın, 17 Ağustos 2017 günlü, 30157 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, anılan karar gereğince, dava konusu karar ile ilgili olarak "Maliye Bakanlığınca veya Maliye Bakanlığınca uygun görülen hallerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülecek projeler kapsamında değerlendirilme" amacından vazgeçildiği ve taşınmazların, özel hukuk tüzel kişiliğini haiz Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'ye devrine ilişkin protokolün imzalandığı, bu durumda, tarihi ve kültürel miras kapsamında kentsel sit niteliğinde bulunan alanların 4706

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

sayılı Kanun'un 2/1. maddesi kapsamında satış amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, işlemin iptaline karar verilmiştir.

Davalı idareler, anıllan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Üyeler H. G., Doç Dr. S. D., B. Ç., O. Y., H. O.'nın; davacı Odanın, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca genel olarak mensuplarının hak ve menfaatlerini korumaya yönelik olarak dava açma yetkisinin bulunduğu, dava konusu Bakanlar Kurulu kararının ise davacı Oda'nın üyelerinin hak ve menfaatlerini olumsuz etkilemediği, bu nedenle bakılan davada, dava açma ehliyetinin bulunmadığı oylarına karşılık; kentsel sit alanında kalan ve 1. grup tescilli yapı niteliğinde bulunan taşınmazlara yönelik tesis edilen dava konusu Bakanlar Kurulunun kararı karşı dava açma konusunda davacı Mimarlar Odasının ehliyetli olduğuna oyçokluğu ile karar verilerek, temyiz isteminin esastan incelenmesine geçildi:

Uyuşmazlıkta, ilgili mevzuat şu şekildedir:

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararının dayanağı olan 18/07/2001 günlü, 24466 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un, (03/07/2003 günlü, 4916 sayılı Kanunun 2. maddesiyle değiştirilen) "Bakanlar Kurulu kararı ile tahsisin kaldırılması ve satış" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında; "Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına, Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca da karar verilebilir. Bu taşınmazların satışı öncelikle yapılır.

Mülkiyeti Hazineye veya kamu idarelerine ait olan taşınmazlardan bir kamu idaresine tahsisli olan ancak başka bir kamu idaresince kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi için ihtiyaç duyulan taşınmazlardan fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar dâhil olmak üzere, hangi kamu idaresinin taşınmaza daha çok ihtiyacının olduğunun belirlenmesi ve bunların tahsislerinin kaldırılarak ihtiyacı olan kamu idaresine tahsisi konusundaki idari uyuşmazlıklarda nihai karar vermeye, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

4706 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde, "Hükümetçe uygulamaya konulan yeni ekonomik programın önemli esaslarından birisinin bir yandan kamu kaynaklarının kullanılmasında azamî tasarruf sağlanması, diğer yandan ise kamu kaynaklarının en verimli şekilde kullanılarak borçlanma gereksiniminin azaltılması olduğu, bu çerçevede, Hazineye ait ve halen atıl durumda bulunan taşınmaz malların kısa bir süre içerisinde ekonomiye kazandırılması ve bu suretle elde edilecek gelirlerin öncelikle ekonominin canlandırılması için kullanılması" hususları belirtilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 3. maddesinin (a) fıkrasının 3. bendinde; "Sit"; tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, kültür

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar olarak tanımlanmış, "Korunma alanı ile ilgili karar alma yetkisi" başlıklı 8. maddesinin 1. fıkrasında "Yedinci maddeye göre tescil edilen korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarının tesbiti ve bu alanlar içinde inşaat ve tesisat yapılıp yapılamayacağı konusunda karar alma yetkisi Koruma Kurullarına aittir." hükmü; Kanunun "Yetki ve yöntem" başlıklı 10. maddesinde, "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 9. maddesinde, "Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşaat ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşaat ve fizikî müdahale sayılır." kuralına yer verilmiş, "Devir yasağı" başlıklı 13. maddesinde yer alan; "Hazineye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup, usulüne göre tescil ve ilan olunan, her çeşit korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlığı ile bunlara ait korunma sınırları dahilindeki taşınmazlar, Kültür ve Turizm Bakanlığının izni olmadan, gerçek ve tüzel kişilere satılamaz, hibe edilemez." şeklindeki emredici düzenlemesi ile korunması gerekli taşınmazların devri, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi tutulmuş, 14. maddesinde de; korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının intifa haklarının, belirli sürelerle kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere, Devlet dairelerine, kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu menfaatine yararlı milli derneklere bırakılması veya gerçek ve tüzel kişilere kiraya verilmesinin, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi olacağı düzenlenmiştir.

2863 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen hükümlerine göre, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının satışı, devri ya da kullanım haklarının gerçek ve tüzel kişilere bırakılması Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi olduğu gibi, söz konusu taşınmazlara herhangi bir fiziki müdahalede bulunulması ya da kullanımlarının değiştirilmesi ancak koruma bölge kurullarınca bu yönde karar alınması ile mümkün olabilmektedir.

Uyuşmazlık konusu Bakanlar Kurulu kararı öncesi ve sonrasında alana yönelik olarak tesis edilen işlemler ve yargı kararları şu şekildedir:

-T.C. Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 13/04/1979 günlü, 303 (14/04/1979, A-1610) sayılı kararı ile "Ankara Saraçoğlu Mahallesi, Ankara'nın Cumhuriyet devrinin kamu eliyle yapılan ilk toplu konut örneklerinden en önemlisi olması nedeniyle, 1710 ve 5805 sayılı Yasalar uyarınca 1. derece kentsel SİT alanı ve konutların herbirinin eski eser olarak tescillerine" karar verilmiştir.

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

- Aynı Kurulun 08/06/1979 günlü, 306 (08/06/1979, A-1674) sayılı kararı ile "Devlet eliyle yapılmış ilk lojman uygulaması olan Saraçoğlu Mahallesi'nin tümü ile olduğu gibi korunması gerekli bir Kentsel Sit olarak tesciline, mahallenin bir kenarını teşkil eden Kumrular Caddesindeki çınar ve kestane ağaçlarının da anıt ağaç olarak korunmalarına" karar verilmiştir.

- T.C. Kültür Bakanlığı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 02/03/1993 günlü, 2877 sayılı kararıyla"a) Saraçoğlu Mahallesi'nin Kentsel Sit Alanı kaydının devamına ve Sit Alanı sınırının, kararımız eki paftada gösterildiği şekilde belirlenmesinin uygun olduğuna, "Kentsel Sit Etkileme Alanı" olarak belirlenen kesimde yapılacak her türlü uygulamada Kurulumuzdan izin alınmasının gerekli olduğuna,(...) c) Saraçoğlu Mahallesi Kentsel Sit Alanı sınırları içerisinde yer alan ve alanı bütünleyen resmi yapılardan Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesinin (Eski Milli Kütüphane) tescil kaydının devamına, halen Çankaya Kaymakamlığı olarak kullanılan yapı ile Namık Kemal Ortaokulu olarak kullanılan yapının (...) korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna (...) yapılacak her türlü uygulamada Kurulumuzdan izin alınmasının gerekli olduğuna, d) (...) Kumrular Caddesindeki çınar ve kestane ağaçlarının yanısıra, kararımızın eki SİT paftasında konumları belirlenen ağaçların da tescil edilmelerinin uygun olduğuna (...)" karar verilmiştir.

- Anılan taşınmazlar üzerindeki 1. Derece Kentsel Sit Alanı içinde ve herbiri eski eser olarak tescilli olan konutların koruma gruplarının 2 olarak belirlenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara I numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 12/09/2013 günlü,924 sayılı kararı alınmış; bu kararın iptali istemiyle açılan davada,Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 09/04/2015 günlü, E:2013/1741, K:2016/367 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verilmiş ve bu karar, Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 01/11/2017 günlü E:2015/7494, K:2017/5727 sayılı kararıyla onanmıştır.

- Dava konusu bölge,28/01/2013 günlü, 2013/4248 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 2. maddesi uyarınca "Riskli Alan" olarak ilan edilmiş; bu işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 20/05/2015 günlü, E:2013/1291, K:2015/4111 sayılı kararı ile iptaline karar verilmiş, söz konusu karar Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 16/12/2015 günlü, E:2015/3427, K:2015/5418 sayılı kararı ile onanmıştır.

- 18/11/2013 günlü, 2013/5594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, söz konusu bölge6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 2. maddesi uyarınca yeniden "Riskli Alan" olarak ilan edilmiş; bu işlem Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 25/02/2016 günlü, E:2013/11002, K:2016/1134 sayılı kararıyla iptal edilmiş, anılan karar Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 24/10/2016 günlü, E:2016/2446, K:2016/2761 sayılı kararı ile onanmıştır.

- Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 27/02/2013 günlü 7078 sayılı işlemi ve Ankara Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı'nın 12/03/2013 günlü 7875 sayılı işlemi ile bölgedeki lojmanların tahliyesine karar verilmiş; bu işlemlerin iptali istemiyle açılan davada, Ankara 17. İdare

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

Mahkemesi'nin 17/01/2014 günlü, E:2013/530, K:2014/33 sayılı kararıyla söz konusu işlemlerin iptaline karar verilmiş ve anılan karar Danıştay Beşinci Dairesi'nin 22/06/2015 günlü, E:2014/2654, K:2015/6563 sayılı kararı ile onanmıştır.

- Uyuşmazlık konusu taşınmazların, lojman olarak tahsis edildiği hak sahipleri tarafından, Maliye Bakanlığı'na müracaat edilerek yukarıda belirtilen mahkeme kararlarının uygulanmasının talep edilmesi üzerine, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 08/11/2013 günlü, 41537 sayılı işlemiyle; "bölgedeki kamu konutları ile ilgili yeni tahsis taleplerinin karşılanmaması, konutları tahliye edenler yeniden tahsis talep ederlerse oturma süresi dolana kadar oturmaya devam etmelerinin sağlanması, bu durumda olanlara talepte bulunmaları için tebligat yapılması, boşaltılan konutların yakıt giderlerinin Maliye tarafından karşılanmayacağı, konutlarda oturan ve oturacakların uygun bölgelerde toplanarak belli kazanlarda ısınmayı kabul etmeleri halinde bu konutlarda oturanların ısıtılmasında sakınca bulunmadığı" yönünde tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan davada, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin 14/05/2014 günlü, E:2013/1858, K:2014/568 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verilmiş, anılan karar Danıştay Beşinci Dairesi'nin 20/04/2016 günlü, E:2014/5652, K:2016/2492 sayılı kararıyla onanmıştır.

-Yine hak sahiplerince yargı kararlarının uygulanmadığı gerekçesiyle yapılan şikayetin işleme konulmamasına ilişkin 04/02/2014 günlü, 2066 sayılı Maliye Bakanı işlemine yapılan itiraz, Danıştay Birinci Dairesi'nin 24/04/2014 günlü, E:2014/546, K:2014/630 sayılı kararı ile kabul edilerek, anılan işlemin kaldırılmasına karar verilmiştir.

- **05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren dava konusu 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 4706 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, anılan taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirlmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek suretiyle öncelikle Maliye Bakanlığınca veya Maliye Bakanlığınca uygun görülen hallerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülecek projeler kapsamında değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına karar verilmiştir.**

Uyuşmazlığın Kurulumuz tarafından değerlendirilmesine gelince;

Davacı tarafından, Başkent'in en önemli kimlik mekanlarından birisi olan Saraçoğlu Mahallesinin hukuka aykırı riskli alan kararları sürecinde boşaltıldığı, lojmanlarda oturan kişilerin taşınmazları tahliye etmek zorunda bırakıldığı, kültürel kimlik ve kültürel miras niteliğinde olan bu alanın dava konusu karar ile "ekonomiye kazandırma amacı" ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının projelerine teslim edildiği, başka bir ifadeyle alanın özelleştirme tehdidi altında olduğu,"ekonomiye kazandırma amacı"nın alanın kamusallığını yitirmesine neden olacağı, dava konusu Bakanlar Kurulu kararının amacının, alanın üçüncü kişilere satışı

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

olduğu, oysabu alanın üçüncü kişilerin eline bırakılamayacak nitelikte önemli ve değerli olduğu, alanın ticarileşmesine, kamusallığını yitirmesine, kentlilerin kullanımına sunulmamasına neden olacağı, bu nedenlerle dava konusu işlemden kamu yararı bulunmadığı iddia edilmektedir.

Davalı idareler tarafından ise, taşınmazlar üzerindeki binaların 1940'lı yıllarda yapıldığı, şehrin merkezinde ve işyerlerinin arasında kaldığı, bu durumun da şehrin gelişmesi ve planlaması açısından olumsuz etkiler yarattığı, binalarda çökmeler meydana geldiği, sit niteliği sebebiyle bakım ve onarım da yapılamadığı, konutların zaman içinde yıpranması ve günümüzde önem ve özelliğini kaybetmesi sebebiyle bu konutlarda oturma talebinin azaldığı, çoğunun boş olması sebebiyle yakıt giderlerinin Devlete büyük bir yük getirdiği ve güvenlik açısından da ciddi problemler oluşturduğu, dava konusu Bakanlar Kurulu kararı ile bölgenin özgün yapısına uygun şekilde restorasyonu ile belli sayıda kamu görevlisinin kullanımından ziyade Ankara'da yaşayan tüm vatandaşların sanatsal, kültürel ve sosyal kullanımına açılmasının amaçlandığı savunulmaktadır.

Uyumsuzluğun çözümlenebilmesi için öncelikle dava konusu Bakanlar Kurulu kararının niteliğinin ortaya konulması gerekmektedir.

05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren dava konusu 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, bölgedeki çeşitli kamu kurumlarına tahsisli bulunan taşınmazların söz konusu tahsislerinin kaldırılmasına yönelik bir işlem olup, bu karar uyarınca yapılacak tüm uygulamalarda, anılan taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulması, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısının korunması gerektiği açıktır.

Diğer bir deyişle, dava konusu işlemin; bölgenin niteliği dikkate alınarak ve taşınmazların koruma statülerinin gerektirdiği tüm kurallara uyulması şartı ile tesis edildiği, söz konusu kararın ekinde, "aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek suretiyle" denilerek 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na da atıf yapıldığı göz önüne alındığında, taşınmazların tahsislerinin kaldırılmasından ibaret olan dava konusu Bakanlar Kurulu kararıyla, sözü edilen taşınmazların 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile sağlanan korumanın dışında bırakıldığından söz edilebilmesine bu aşamada imkan bulunmamaktadır.

Öte yandan, Dairece, tarihi ve kültürel miras kapsamında kentsel sit niteliğinde bulunan alanların 4706 sayılı Kanun'un 2/1. maddesi kapsamında satış amacıyla tahsislerinin kaldırılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı belirtilerek işlemin iptaline karar verilmiş ise de; 2863 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen hükümleri uyarınca, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının satışı, devri ya da kullanım haklarının gerçek ve tüzel kişilere bırakılması, söz konusu taşınmazlara herhangi bir fiziki müdahalede bulunulması ya da kullanımlarının değiştirilmesi koruma bölge kurullarınca bu yönde karar alınması ile mümkün olabilmektedir.

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

Uyuşmazlık bu açıdan ele alındığında;

- Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 03/11/2016 günlü, 3777 sayılı kararıyla, Bakanlar Kurulu'nun uyuşmazlık konusu 15/07/2014 günlü, 6645 sayılı kararı uyarınca dava konusu taşınmazların üzerinde Maliye Bakanlığınca gerçek veya tüzel kişiler lehine irtifak hakkı tesis edilmesinde, 2863 sayılı Kanun açısından sakınca bulunmadığına, ancak hangi amaçlarla irtifak hakkı tesis edilebileceğinin gerekli bilgi ve belgeler ile söz konusu Kurula iletilmesi sonucu değerlendirilebileceğine karar verilmiştir.

- Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 01/03/2018 günlü, 5268 sayılı kararıyla, kentsel sit alanı olarak belirlenen ve içerisindeki konutların her biri korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilen Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesiine ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı teklifi ile getirilen alan kullanımı ve fonksiyon değişikliğine ilişkin planlama kararlarının 2863 sayılı Yasa ve ilgili mevzuatı kapsamında uygun olduğuna, ancak planlama alanının Cumhuriyet dönemi II. Ulusal Mimarlık Üslubu özelliklerine sahip, memurlar için devlet eliyle yapılmış ilk toplu konut projesi olması nedeni ile tescilli yapılara ilişkin hazırlanacak olan restorasyon projelerinde yapıların özgün plan şeması ve cephe karakterlerinin korunarak hazırlanması gerektiğine, hazırlanacak olan kentsel tasarım, peyzaj ve uygulama projelerinin Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesi Kentsel Sit alanının doku özelliklerini ve silüetini olumsuz etkilemeyecek şekilde hazırlanması gerektiğine, bu kapsamda Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesiine ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının, alana ilişki hazırlanacak kentsel tasarım, peyzaj ve uygulama projeleri ile birlikte plan paftalarının ilgili idaresince onaylanmasının ardından, onaya esas paftaların bir örneğinin Kurula iletilmesinden sonra onaylanmasına karar verilmiştir.

-Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15/03/2018 günlü, 5343 sayılı kararıyla, dava konusu alana yönelik 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları uygun bulunmuştur.

- Ankara 2 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 05/03/2018 günlü, 406 sayılı kararıyla, 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmeliğin 7. maddesinin 7. bendi doğrultusunda uygun olduğuna karar verilmiştir.

Yukarıda yer verilen koruma kurulu kararlarının değerlendirilmesinden,dava konusu Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ve bu karar sonrasında alanda yapılması öngörülen uygulamalara yönelik olarak 2863 sayılı Kanun çerçevesindekoruma kurullarınca gereken izinlerin alındığı, söz konusu uygulamaların ilgili koruma kurullarınca uygun bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Ankara İli, Çankaya İlçesi, Namık Kemal ve Yenişehir mahallelerinde bulunan taşınmazların; tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2018/1422**

**Karar No : 2018/3387**

kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek şartıyla 4706 sayılı Kanunun verdiği yetki kapsamında tahsislerinin kaldırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarelerin temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2015/600, K:2018/178 sayılı kararının BOZULMASINA, kesin olarak, 20/06/2018 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

**Başkan**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**KARŞI OY**

X- Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onuncu Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, temyiz istemlerinin reddi ile temyize konu kararın onanması

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**  
**Esas No : 2018/1422**  
**Karar No : 2018/3387**  
gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz

**Üye**

**Üye**

**Üye**